Cestovní náhrady

UOL®
ÚČETNICTVÍ

Chystáte se na služební cestu nebo na ni chcete vyslat zaměstnance?
Pak byste jistě ocenili více informací o tom, kdo má na cestovní náhrady nárok a v jaké výši.
Je poskytnutí cestovních náhrad dobrovolné, nebo povinné?
Lze si služební cestu prodloužit o dovolenou?
A co když vás zastihne na zahraniční služební cestě karanténa?

Na všechny tyto otázky vám odpoví tento e-book, který pro vás připravili účetní a daňoví specialisté z UOL.

Pokud vás při čtení napadnou jakékoli otázky, neváhejte se nám ozvat. Rádi je zodpovíme.

UOL®
ÚČETNICTVÍ

www.uol.cz
+420 910 190 008
info@uol.cz

P. S.: E-book jsme napsali, aby pomáhal.
Zdarma.
Sdílejte ho se všemi, komu by se mohl hodit.

Obsah

Co patří do cestovních náhrad 4
Kdo má na cestovní náhrady nárok 6
Kdy je na cestovní náhrady nárok 7
Tuzemské cestovní náhrady 9
Zahraniční cestovní náhrady..... 11
Krácení stravného..... 14
Karanténa na služební cestě..... 16
Začátek pracovní cesty a odjezd dopravního prostředku .. 17
Přerušení pracovní cesty..... 18
Souběh tuzemského a zahraničního stravného 20
Náhrady za použití vozidla 21
Silniční daň..... 25
Vzor vyúčtování cestovného 27
Cestovní náhrady u OSVČ 28
Paušalizace cestovních náhrad..... 29
Legislativa 30

Co patří do cestovních náhrad

Cestovními náhradami myslíme proplácení výdajů spojených s pracovní cestou. Vyplácí se u pracovních cest po České republice i do zahraničí.

Cestovní náhrady se skládají z několika složek:

- pevných sazeb stravného a popřípadě kapesného,
- jízdních výdajů,
- výdajů na ubytování,
- prokázaných nutných vedlejších výdajů, jako je např. parkovné, jízdné hromadnou dopravou, taxi, mytí vozu, náplň do ostřikovačů atd.

Pozor!
Do nutných výdajů nepatří např. pokuty, výdaje za holiče či kadeřníka, nákup nové reprezentativní košile apod.

Pro **zaměstnance** jsou náhrady **nedaňový příjem**, a pro **zaměstnavatele** je to **daňově uznatelný výdaj**.

Od daně z příjmů a také od sociálního a zdravotního pojištění **je** u zaměstnance **osvobozeno cestovné maximálně do limitu**. **Cestovní náhrady nad tento limit** u zaměstnance **podléhají dani z příjmů a odvodům sociálního a zdravotního pojištění**.

Daňová uznatelnost náhrad cestovních výdajů je vázána na podmínky stanovené zákoníkem práce a souvisejícími předpisy, proto je nutné provést vyúčtování cestovních náhrad a uspokojit nároky zaměstnance, **aby mohly být výdaje daňově účinné**.

2026 © www.uol.cz

Záloha na služební cestu

Zaměstnavatel je povinen v souvislosti s poskytováním cestovních náhrad poskytnout zaměstnanci zálohu na cestovní náhradu až do její předpokládané výše, pokud se se zaměstnancem nedohodne jinak.

Forma poskytnutí zálohy není zákonem stanovena.
Záloha může být poskytnuta:

- v hotovosti,
- zapůjčením firemní karty,
- v podobě cestovního šeku,
- převodem částky na účet zaměstnance.

Jestliže se zaměstnanec se zaměstnavatelem nedohodne jinak, je zaměstnanec povinen do 10 pracovních dnů po dni ukončení pracovní cesty předložit zaměstnavateli písemné doklady potřebné k vyúčtování cestovních náhrad a vrátit nevyúčtovanou zálohu. Částka, kterou má zaměstnanec zaměstnavateli vrátit v české měně, se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru.

Zaměstnavatel je zase povinen do 10 pracovních dnů ode dne předložení písemných dokladů zaměstnancem provést vyúčtování cestovních náhrad, pokud se nedohodli na jiné době. Částka, kterou má zaměstnavatel zaměstnanci poskytnout v české měně, se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru.

Kdo má na cestovní náhrady nárok

- **Zaměstnanci** v pracovním poměru, kteří mají uzavřenou pracovní smlouva se zaměstnavatelem.
- **Zaměstnanci na dohodu** (DPP, DPČ). V těchto případech musí být poskytnutí cestovních náhrad sjednáno ve smlouvě. Můžete to vyřešit standardizovanou přílohou. Nárok není ovlivněn velikostí pracovního úvazku.
- OSVČ a jejich spolupracující osoby, společníci v. o. s. a komplementáři k. s.
- Osoby, které sice nejsou zaměstnanci dle zákoníku práce, ale jsou považovány za osoby s příjmy ze závislé činnosti. Za příjmy ze závislé činnosti se považují například příjmy členů družstva za práci pro družstvo, příjmy společníků, **jednatelů společností** s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností za práci pro tyto společnosti.

Dobré vědět:
Na cestovní náhrady máte nárok, i když vykonáváte funkci jednatele bezplatně. Nárok na cestovní náhrady musí být sjednán ve smlouvě o výkonu funkce.

2026 © www.uol.cz

Kdy je na cestovní náhrady nárok

Na cestovní náhrady vzniká nárok při vyslání zaměstnance na pracovní cestu zaměstnavatelem. Pokud jste OSVČ, můžete sami sebe vyslat na pracovní cestu.

Pracovní cestou je míněno časově omezené vyslání zaměstnance na pracovní cestu **mimo** v pracovní smlouvě **sjednané místo výkonu práce**.

Na pracovní cestu můžete zaměstnance vyslat pouze po dohodě se zaměstnancem.

Místo výkonu práce musí být obsaženo v pracovní smlouvě.

- V pracovní smlouvě může být sjednáno i více míst výkonu práce.
- Místem výkonu práce může být adresa zaměstnavatele, pobočka, provozovna, okres i celá Česká republika.
- Není-li v pracovní smlouvě sjednáno pravidelné pracoviště pro účely cestovních náhrad, platí, že pravidelným pracovištěm je místo výkonu práce sjednané v pracovní smlouvě.
- Je-li místo výkonu práce sjednáno šířeji než jedna obec, považuje se za pravidelné pracoviště obec, ve které nejčastěji začínají cesty zaměstnance za účelem výkonu práce. Pravidelné pracoviště pro účely cestovních náhrad nesmí být sjednáno šířeji než jedna obec.

Pozor!
Poskytnutí cestovních náhrad při pracovní cestě zaměstnance **je povinné**, nikoli dobrovolné jako u příspěvku na stravování.

Zaměstnanci náleží vždy úplné cestovní náhrady včetně stravného a nelze se domluvit, že stravné nebude poskytnuto. To platí i v případě jednatele. Pokud má ve smlouvě zakotveno, že mu náleží cestovní náhrady, nelze vyplácet jen náhradu cestovních výdajů za použití soukromého automobilu, ale nevyplácet stravné.

2026 © www.uol.cz

Tuzemské cestovní náhrady

Výše cestovních náhrad jsou vyhlašovány na daný kalendářní rok vyhláškou Ministerstva financí ČR (MF ČR). Za každý kalendářní den pracovní cesty je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci stravné.

Výše stravného pro pracovníky v soukromém sektoru:

a) **155 Kč,** trvá-li pracovní cesta **5 až 12 hodin,**

b) **236 Kč,** trvá-li pracovní cesta **déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,**

c) **370 Kč,** trvá-li pracovní cesta **déle než 18 hodin**.

Zákonodárce vychází z toho, že 370 Kč stačí zaměstnanci na jídlo na celý den.

Jedná se o minimální sazby, zaměstnavatel může poskytnout vyšší stravné, pro zaměstnavatele je vše daňové, u zaměstnance je **osvobozené do výše stravného v nestátní sféře**, vyšší stravné podléhá odvodům daně ze závislé činnosti a pojistného.

Pozor!
V případě, že zaměstnanci vznikl nárok na cestovné, nemohou mu být poskytnuty stravenky jako daňový výdaj.

Pokud vyplácíte stravenky a v rámci nějakého dne zaměstnanec vyjede na pracovní cestu, která bude trvat déle než 5 hodin, zaměstnanci vzniká nárok na stravné, a ne na stravenku.

Stravné pro pracovníky ve státním sektoru:

a) **155 Kč až 185 Kč**, trvá-li pracovní cesta **5 až 12 hodin**,

b) **236 Kč až 284 Kč**, trvá-li pracovní cesta **déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin**,

c) **370 Kč až 442 Kč**, trvá-li pracovní cesta **déle než 18 hodin**.

2026 © www.uol.cz

Zahraniční cestovní náhrady

Zahraniční pracovní cestou se rozumí cesta konaná mimo území České republiky.
Rozhodující doba pro vznik nároku na náhradu zahraničních cestovních výdajů je doba přechodu státní hranice České republiky, nebo doba odletu z České republiky a příletu do České republiky při letecké přepravě.
V případě cesty letadlem je to čas nástupu do letadla. Když byste nastoupili do letadla a ono by stálo na letišti ještě dalších 12 hodin, celá tato doba se započítá do služební cesty.

Denní sazby zahraničního stravného se pohybují cca **od 40 do 70 eur za den**.
Sazby zahraničního stravného dle jednotlivých zemí najdete ve vyhlášce MF ČR.
Přehled všech sazeb najdete například zde.

Výše základní sazby zahraničního stravného se určuje dle navštívené země a podle délky pracovní cesty, podobně jako u tuzemských cestovních náhrad.

Jestliže pracovní cesta trvala 18 hodin a méně, cestovní náhrady se krátí dle délky pracovní cesty.

Zahraniční stravné náleží ve výši:

- **základní sazba (plné stravné)**, jestliže doba strávená mimo území České republiky byla **delší než 18 hodin**,
- **2/3 plné sazby**, jestliže doba strávená mimo území České republiky byla **více než 12** a zároveň méně než 18 hodin,
- **1/3 plné sazby**, jestliže doba strávená mimo území České republiky byla **1 až 12 hodin**.

Příklad:
Vyšlete zaměstnance na služební cestu do Německa. Jeho pracovní cesta bude trvat 6 hodin. Zaměstnanci tedy náleží zahraniční stravné ve výši 16 eur. Základní sazba stravného je pro Německo 50 eur a 1/3 z této částky je 16 eur.

Jestliže pracovní cesta trvala **méně než 1 hodinu**, pak **nevzniká nárok** na zahraniční stravné a doba cesty se přičítá k době strávené na tuzemské pracovní cestě.

Zaměstnavatel může rozhodnout, že bude zaměstnancům vyplácet kapesné. Kapesné může být poskytnuto až ve výši 40 % příslušné sazby zahraničního stravného. Není nutné jej nijak prokazovat. Toto rozhodnutí musí zaměstnavatel zanést například do interní směrnice.

Příklad:
Vyšlete zaměstnance na pracovní cestu do Itálie. Jeho služební cesta bude trvat celé 4 dny. Základní sazba zahraničního stravného pro Itálii je 55 eur. Zaměstnanci bude náležet stravné ve výši 55 eur × 4 tedy 220 eur. Pokud jste ve vnitřní směrnici stanovili kapesné v maximální výši, tedy ve výši 40 %, bude zaměstnanci náležet ještě dalších 88 eur ve formě kapesného. Celkově mu tedy za tyto 4 dny vznikne nárok na 288 eur.

Zaměstnavatel může zaměstnanci při vyslání na zahraniční pracovní cestu **poskytnout zálohu** v cizí měně.
Pro určení korunové hodnoty zahraničního stravného a částky zahraničního stravného v dohodnuté měně **se použijí kurzy vyhlášené Českou národní bankou a platné v den vyplacení zálohy**.

2026 © www.uol.cz

Částku, o kterou byla poskytnutá záloha při zahraniční pracovní cestě vyšší, než činí právo zaměstnance, vrací zaměstnanec zaměstnavateli ve měně, kterou mu zaměstnavatel poskytl, nebo ve měně, na kterou zaměstnanec tuto měnu v zahraničí směnil, anebo v české měně.

Pro propočet měn při poskytování cestovních náhrad, na které **nebyla poskytnuta záloha**, **se použijí kurzy** vyhlášené Českou národní bankou **platné v den začátku zahraniční pracovní cesty**.

Krácení stravného

Při vyplácení stravného může dojít k jeho krácení, pokud bylo zaměstnanci na služební cestě **poskytnuto bezplatné jídlo**, které má formu snídaně, oběda nebo večeře a na které zaměstnanec sám nepřispívá.

Zaměstnanci bude za každé bezplatné jídlo příslušet stravné snížené až o hodnotu:

- 70 % při cestě o délce 5 až 12 hodin,
- 35 % při cestě o délce 12 až 18 hodin,
- 25 % při cestě o délce více než 18 hodin.

Stravné zaměstnanci vůbec nepřísluší, byla-li zaměstnanci poskytnuta:

- 2 bezplatná jídla při cestě trvající 5 až 12 hodin,
- 3 bezplatná jídla při cestě trvající více než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin.

2026 © www.uol.cz

Příklad:

Zaměstnanec vyjel na pracovní cestu ráno ve 4:15 hodin a vrátil se ve 22:30 hodin.
Jeho pracovní cesta tedy trvala 18 hodin a 15 minut.
Má tedy nárok na stravné v plné výši, což je 370 Kč.

Pokud zaměstnanec obdržel oběd, pak mu bude stravné kráceno o 25 %, tj. o 92,50 Kč. Zaměstnanci bude tedy vyplaceno 278 Kč (370 – 92,50 = 277,50 Kč, zaokrouhleně 278 Kč).

Pokud zaměstnanec dostal oběd i večeři, pak se mu stravné bude krátit o 50 % (2 × 25 %), tj. o 185 Kč. Zaměstnanci bude vyplaceno 185 Kč (370 – 185 = 185 Kč).

Stravné versus repre

Častou situací je, že zaměstnanec je vyslán na pracovní cestu, kde se má setkat s obchodním partnerem.
Při té příležitosti pozve obchodního partnera na oběd.
Tento oběd se počítá do bezplatného jídla poskytnutého zaměstnanci, proto se mu bude o toto jídlo krátit stravné.

Karanténa na služební cestě

Aktuálně se může stát, že jste v zahraničí na služební cestě a vyšel vám pozitivní test, a v důsledku toho vám byla nařízena karanténa. Co teď s tím?

Obecně platí, že během pracovní cesty máte nárok na poskytnutí cestovních náhrad vzniklých v souvislosti s výkonem práce.

Je-li vám během zahraniční pracovní cesty nařízena karanténa, není to důvod k přerušení nebo ukončení pracovní cesty zaměstnavatelem. Povinností zaměstnance však je bezodkladně informovat o změně situace svého zaměstnavatele. Zaměstnavatel díky tomu může zařídit potřebné kroky, například zrušení zpáteční letenky.

Během karantény nemůže zaměstnavatel přerušit nebo ukončit pracovní cestu zaměstnance ani nemůže přestat poskytovat zaměstnanci cestovní náhrady. Musí například dál za zaměstnance platit ubytování. Za celou dobu pracovní cesty, tedy i během nařízené karantény, má zaměstnanec nárok na stravné.

2026 © www.uol.cz

Začátek pracovní cesty a odjezd dopravního prostředku

Jako místo nástupu a ukončení pracovní cesty je často určováno nádraží, zastávka autobusu nebo vlaku, případně letiště, a jako začátek pracovní cesty je pak považován odjezd autobusu, vlaku či odlet letadla a jako konec pracovní cesty příjezd (přílet) zvoleného dopravního prostředku.

V praxi, především pro odškodňování pracovních úrazů, se ale ujal širší výklad, tj. že pracovní cesta nezačíná až odjezdem vlaku nebo autobusu podle jízdního řádu, ale již vstupem na vlakové či autobusové nádraží.

Dojde-li tedy k úrazu zaměstnance v nádražní nebo autobusové hale či na nástupišti autobusu, tzn. ještě před vstupem do vlaku nebo autobusu, kterého zaměstnanec použije při pracovní cestě, **půjde o pracovní úraz**.

Proč se tím zabývat?
Můžete například zaměstnance vyslat na časově delší služební cestu vlakem. On si bude chtít zajistit místo, a tak se dostaví na nádraží o půl hodiny dříve. Jako začátek pracovní cesty by se mu počítal až okamžik odjezdu vlaku, který se ale může opozdit. Stejně tak se může stát, že při cestě zpět bude mít vlak hodinové zpoždění, ale pracovní cesta by zaměstnanci měla skončit v době příjezdu podle jízdního řádu, kdy zaměstnanec ještě jede ve zpožděném vlaku.

Přerušení pracovní cesty

Co když vyšlete zaměstnance na zajímavé místo a on si bude chtít pobyt v dané zemi prodloužit v rámci dovolené? Zákonodárci s takovou možností počítají. **Podle zákona lze služební cestu kombinovat s dovolenou.**

K přerušení pracovní cesty ze strany zaměstnance může dojít například:

- před výkonem práce,
- po výkonu práce,
- kombinací obojího.

Důvodem k přerušení pracovní cesty není:

- čekání na dopravní prostředek,
- odpočinek,
- doba bezpečnostní přestávky řidiče,
- čas strávený na pracovní cestě v nepracovní den,
- přerušení výkonu práce na pracovní cestě z důvodu komplikací, např. nedostatku materiálů apod.

Zaměstnanci náleží cestovní náhrady v plné výši po celou dobu trvání pracovní cesty až do jejího řádného ukončení. Zaměstnavatel však může v některých případech nařídit **předčasné ukončení cesty**.

O nárocích na cestovní náhrady při přerušení pracovní cesty se můžete více dozvědět v § 157 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.

Ze zákona vyplývá, že zaměstnavatel má povinnost uhradit zaměstnanci při předem dohodnutém přerušení pracovní cesty z důvodu na straně zaměstnance náhradu jízdních

2026 © www.uol.cz

výdajů (tam i zpět) pouze do výše, která by mu náležela v případě, že by k přerušení pracovní cesty nedošlo.

Příklad:
Vyšlete zaměstnance na veletrh do Dubaje. On už si dlouho přál Spojené arabské emiráty navštívit, a tak by toho rád využil k následné dovolené. Po dobu, kdy bude na služební cestě (bude vykonávat vámi zadané pracovní úkoly na veletrhu) má nárok na zahraniční stravné. Pokud se rozhodne tam zůstat o něco déle a strávit nějaký čas dovolenou, končí mu nárok na stravné s ukončením prací na veletrhu.
V rámci cestovních náhrad mu budou hrazeny cestovní výdaje, tedy letenka tam i zpět. Pokud však bude na místo dovolené přejíždět či přelétat, toto již nebude nákladem služební cesty.
Když by tyto výdaje či ubytování na dovolené hradil z firemní karty, pak by se to muselo zaúčtovat jako sociální náklad, například jako příspěvek na dovolenou.

Zaměstnavatel může ročně přispět zaměstnanci na nepeněžité benefity částkou ve výši poloviny průměrné mzdy. Pro rok 2026 činí limit 24 483,50 Kč. Do této částky je příspěvek na straně zaměstnance osvobozen. Na straně zaměstnavatele jsou limity daňově neuznatelné, naopak nadlimitní náklady jsou daňově uznatelné.

Dobré vědět:
Příspěvek na dovolenou může čerpat nejen zaměstnanec na hlavní pracovní poměr, ale i ten, kdo pracuje na částečný úvazek či na dohodu o pracovní činnosti. Tento bonus může využít taktéž jednatel.

Více o benefitech pro zaměstnance najdete v našem e-booku: Zaměstnanecké benefity.

Souběh tuzemského a zahraničního stravného

Nárok na zahraniční stravné vzniká pouze v případě, že pracovní cesta mimo Českou republiku:

- bude trvat alespoň 1 hodinu, nebo
- déle než 5 hodin, pokud zaměstnanci vznikne současně nárok na tuzemské i zahraniční stravné.

Pokud pojedete na pracovní cestu do Německa, cesta na hranice se vám bude počítat jako tuzemská služební cesta a až přejezdem hranic vzniká zahraniční cesta.

U zahraničních služebních cest je **velmi důležité uvést, v jakém okamžiku jste překročili hranice**.

2026 © www.uol.cz

Náhrady za použití vozidla

Při uplatňování cestovních náhrad vycházíme z toho, jaký automobil byl pro služební cestu použit.

1. Firemní vozidlo

Jestliže zaměstnanci dáte k dispozici na služební cestu firemní automobil, nemá nárok na žádné náhrady za použití vozidla. Pokud však bude hradit pohonné hmoty ze svých zdrojů, pak má nárok na proplacení těchto výdajů.

2. Soukromé vozidlo

Pokud zaměstnance požádáte, aby jel na služební cestu vlastním autem, vzniká mu dle § 157 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, nárok nejen na proplacení spotřebované pohonné hmoty, ale i na základní náhradu stanovenou sazbou za 1 km jízdy (tj. příspěvek na amortizaci vozu).

Amortizace je nákladem firmy. Pro zaměstnance je to osvobozený příjem. Zaměstnanec dostává peníze za to, že tento vůz využil pro zaměstnavatele.

V případě, že zaměstnanec pojede na pracovní cestu automobilem, může požadovat **proplacení pohonných hmot** v cenách, za které je skutečně zakoupil, pokud k vyúčtování služební cesty předloží **doklad o nákupu**. Z dokladu musí být zřejmé, že nákup PHM má časovou souvislost s pracovní cestou, tedy že nákup proběhl v přiměřené době před pracovní cestou nebo během ní. Pokud zaměstnanec tankoval během služební cesty vícekrát, předloží více nákupních dokladů. Cena pro účely vyplacení cestovní náhrady se pak vypočítá aritmetickým průměrem z doložených dokladů.

Další možností je vypočítat cestovní náhrady za uskutečněnou pracovní cestu **bez dokládání dokladů** za natankované pohonné hmoty. V takovém případě se pro výpočet použije **průměrná cena příslušné pohonné hmoty stanovená vyhláškou**.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) stanovuje vždy k 1. lednu vyhláškou průměrné ceny pohonných hmot na daný kalendářní rok. Pokud se však stane, že během roku dojde k nárůstu či snížení ceny PHM alespoň o 20 %, může MPSV vydat aktualizaci vyhlášky v mimořádném termínu. Tak se stalo v říjnu 2021.

Tabulka vývoje průměrné ceny pohonných hmot stanovené vyhláškou MPSV

	od 1. 1. 2025	od 1. 1. 2026	od 1. 6. 2026
Benzin 95 oktanů	35,80 Kč/l	34,70 Kč/l	34,70 Kč/l
Benzin 98 oktanů	40,50 Kč/l	39,00 Kč/l	39,00 Kč/l
Motorová nafta	34,70 Kč/l	34,10 Kč/l	42,10 Kč/l
Elektřina	7,70 Kč/kWh	7,20 Kč/kWh	7,20 Kč/kWh

2026 © www.uol.cz

Vyhláška MPSV určuje také sazbu náhrady za používání automobilu. Jedná se o takzvaný příspěvek na amortizaci vozu. Sazba základní náhrady pro rok 2026 za 1 km jízdy činí:

a) u jednostopých vozidel a tříkolek **1,60 Kč**,

b) u osobních silničních motorových vozidel **5,90 Kč**,

c) u nákladních automobilů, autobusů nebo traktorů **11,80 Kč**.

Při použití přívěsu se sazba základní náhrady za 1 km zvyšuje nejméně o 15 %.

Výpočet cestovní náhrady

- Na základě skutečně doložených výdajů za PHM:

  počet ujetých km × průměrná spotřeby dle technického průkazu použitého vozidla × doložená cena PHM

- Na základě průměrné ceny PHM stanovené vyhláškou pro daný rok:

  počet ujetých km × průměrná spotřeby dle technického průkazu použitého vozidla × průměrná cena PHM dle vyhlášky

- Pro výpočet se použije spotřeba PHM pro kombinovaný provoz, a průměr se použije až když spotřeba pro kombinovaný provoz není v TP uvedená (t.j. u velmi starých aut)

Příklady výpočtu cestovních náhrad

Příklad 1:

Zaměstnanec využije pro služební cestu, která bude dlouhá 300 km, své vlastní auto. Průměrná spotřeba jeho vozu dle velkého technického průkazu činí 7 l na 100 km. Za benzin 95 zaplatil 38,50 Kč za litr. Za tuto služební cestu mu náleží tyto cestovní náhrady:

- *za opotřebení automobilu dostane*
  300 × 5,90 = 1 770 Kč
- *náhrada za pohonné hmoty*
  300 × 0,07 (7/100) × 34,70 = 728,70 Kč

Celkem má tedy zaměstnanec za tuto cestu nárok na 2 499 Kč (1 770 + 728,70 = 2 498,70 Kč; zaokrouhleno na 2 499 Kč)

Příklad 2:

Zaměstnanec použije ke služební cestě svůj elektromobil. Průměrná spotřeba činí 15 kWh/100 km. Jeho pracovní cesta byla dlouhá 220 km. Za tuto uskutečněnou služební cestu mu náleží tyto cestovní náhrady:

- *za opotřebení automobilu dostane*
  220 × 5,90 Kč = 1 298 Kč
- *náhrada za pohonné hmoty vypočtená pomocí průměrné ceny dané vyhláškou 15 × 7,20 × 2,2 = 237,60 Kč*

Celkem má tedy zaměstnanec za tuto cestu nárok na 1 536 Kč.

2026 © www.uol.cz

Silniční daň

V roce 2022 došlo k novelizaci zákona o dani silniční. Silniční daň se **zcela ruší pro osobní automobily** a dodávky do 12 tun. Silniční daň pro nákladní vozidla nad 12 tun max. hmotnosti se zásadně snižuje. Změna je aplikována zpětně i pro zdaňovací období roku 2022.

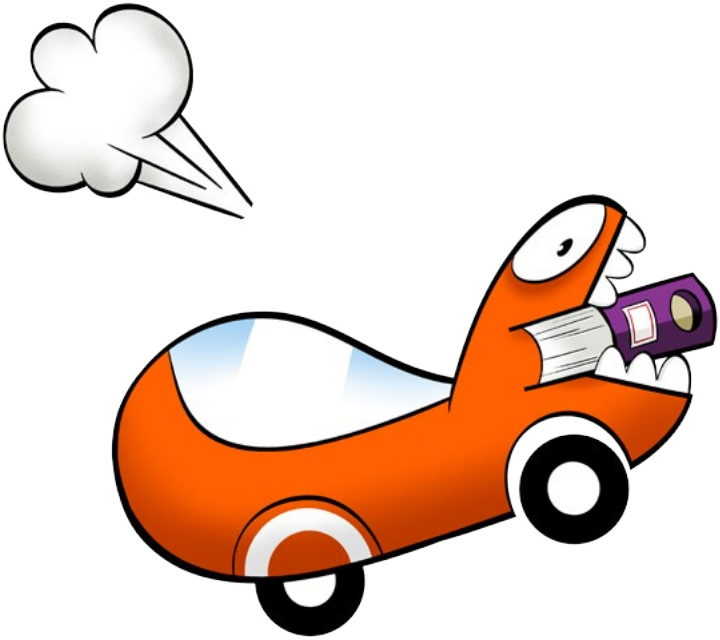

Silniční daň se platí za:

- Nákladní vozidla kategorie N2, N3 s největší povolenou hmotností alespoň 12 tun a jejich přípojná vozidla kategorie O3, O4 s největší povolenou hmotností alespoň 12 tun určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v ČR, a to bez ohledu na to, zda jsou používána k podnikání

Poplatník je povinen podat řádné daňové přiznání k dani silniční, pokud se v něm uvádí alespoň jedno zdanitelné vozidlo (viz výše), a to nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období.

Pro využití soukromých vozidel pro služební cesty a uplatnění cestovních náhrad platí stejná pravidla jako u stravného. Může toho využít nejen zaměstnanec na hlavní pracovní poměr, ale i někdo na dohodu, jednatel, OSVČ či spolupracující osoba OSVČ.

Z toho vyplývá, že pokud jako OSVČ nemáte vozidlo v obchodním majetku, sami sobě můžete účtovat amortizaci i pohonné hmoty.

2026 © www.uol.cz

Vzor vyúčtování cestovného

Co by nemělo chybět v podkladech pro vyúčtování cestovného.

Jméno účastníka:	
Místo konání:	
Účel pracovní cesty:	
Datum (od–do):	
Druh dopravního prostředku:	
Přesný čas: odjezdu/ příjezdu, popř. přílet/ odlet, doba překročení hranic ČR	
Počet km a VTP (v případě použití soukromého vozidla)	
Související doklady (účtenky za občerstvení, jízdenky, ubytování, PHM, vstupenky na veletrhy apod.)	

Cestovní náhrady u OSVČ

Cestovní náhrady jsou obdobné jako u zaměstnanců. OSVČ může uplatnit cestovní náhrady pouze z cest mimo své pravidelné pracoviště a cesta musí souviset s předmětem jeho podnikání.

OSVČ si může zahrnout do svých výdajů částky odpovídající cestovním náhradám jako u zaměstnanců.
Pro stanovení výše těchto náhrad se využije zákoník práce. Zákon o daních z příjmů se při stanovení limitů daňové uznatelnosti odkazuje na zákoník práce.

Zásady při použití automobilu pro pracovní cestu

- Amortizaci za auto plus náhradu za pohonné hmoty podle počtu ujetých kilometrů můžete použít, když vlastní auto nezahrnete do majetku pro podnikání.
- Náhradu za pohonné hmoty použijete, ale již ne náhradu za auto (amortizaci), pokud jde o automobil bezplatně vypůjčený, automobil vyřazený z majetku či automobil, který máte na leasing.

Dobré vědět:
Jestliže uplatňujete náhradu podle počtu ujetých kilometrů, nemůžete zároveň použít paušál na dopravu (slouží k pokrytí nákladů na PHM). Paušál na dopravu lze kombinovat se základní náhradou (amortizace), pokud na ni je nárok.

Více o používání automobilu v podnikání se můžete dozvědět v našem e-booku Auto v podnikání.

2026 © www.uol.cz

Paušalizace cestovních náhrad

Paušalizace, tedy zjednodušení cestovních náhrad, je možná dle ustanovení v § 182 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.
Paušál lze využít pro opakované pracovní cesty, i vícekrát denně, např. pro cesty do banky, na poštu, do prodejen apod. Je potřeba vzít v úvahu, zda jde o přibližně stejné podmínky a stejný dopravní prostředek.

Paušál musí odpovídat realitě, a tak jej lze stanovit na základě skutečných cestovních náhrad za určité období. Toto nelze obejít.

Na žádost zaměstnance musí zaměstnavatel poskytnout podklady pro stanovení paušálu.

Pozor!
Předplatné dopravy, tzv. „lítačka", se nepočítá do cestovní náhrady, ale jde o nedaňový výdaj. Naopak jízdenka zakoupená z automatu či jízdenka zakoupená přes SMS je cestovní náhradou.

Legislativa

- Zákoník práce
- Zákon o daních z příjmů § 24 odst.2 písm. k)
- Vyhláška Ministerstva financí stanovuje výši zahraničního stravného
- Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí stanovuje vždy k 1. lednu průměrné ceny pohonných hmot na daný kalendářní rok, sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel (amortizační náhrady) a stravné při tuzemských pracovních cestách

2026 © www.uol.cz

Zdá se vám, že je toho hodně, co musíte sledovat a na co si dát pozor? Nemusíte si s tím už dále lámat hlavu. Nechte to na nás. Rádi sledujeme všechny novinky. S chutí se o vaše účetnictví postaráme.

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz

P. S.: E-book jsme napsali, aby pomáhal.
Zdarma.
Sdílejte ho se všemi, komu by se mohl hodit.